

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2Csp/44/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123234367
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Karman
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5123234367.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Marcelou Karman, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D., právne zastúpená: STEHURA & partners, v.o.s., Fraňa Kráľa 2080, Čadca, IČO: 47 246 863, IČO: proti žalovanému: BENCONT CELLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, takto

rozhodol:

- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 385 eur, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.
- Žalobkyni priznáva proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.08.2023 domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 620 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa podanú žalobu odôvodnila tým, že dňa 02.04.2007 uzatvorila žalobkyňa s právnym predchodcom žalovaného – Poštovou bankou, a.s. zmluvu o úvere č. 9613649007, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 80.000,-Sk. Podpisom tejto úverovej zmluvy žalobkyňa uzatvorila aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá mala zabezpečovať poskytnutý úver. Žalovaný predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy doručil zamestnávateľovi žalobkyne a súčasne ho vyzval na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne v celkovej sume 2.480,82 €. Na základe predmetnej výzvy začal zamestnávateľ žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne. Okresný súd Žilina rozsudkom č. 2C/61/2016-131 zo dňa 04.05.2023 žalobe vyhovel a určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. ako súčasť zmluvy o úvere č. 9613649007 zo dňa 02.04.2007 je neplatná a to z dôvodu, že predmetná dohoda o zrážkach predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 a ods. 4 Občianskeho zákonníka. Žalovaný teda tým, že predostrel žalobkyni na podpis formulárovú zmluvu o úvere, súčasťou ktorej bola dohoda o zrážkach zo mzdy predstavujúca neprijateľnú podmienku a na jej základe si voči žalobkyni u jej zamestnávateľa uplatnil výkon zrážok zo mzdy, porušil práva žalobkyne – spotrebiteľky. Žalobkyňa si teda uplatňuje svoje právo ako spotrebiteľky žiadať primerané finančné zadosťučinenie, keď na súde úspešne uplatnila právo a to od toho, kto za toto porušenie zodpovedá. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa uviedla, že z výzvy na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 03.07.2014 v spojení s oznámením o zostatku pohľadávky vyplýva, že žalovaný sa prostredníctvom zrážok zo mzdy žalobkyne domáhal zaplata sumy 2.480,82 €. Hrozba zaplata uvedenej sumy bola reálna, keďže zamestnávateľ žalobkyne musel predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy akceptovať a

v prípade, že by žalobkyňa nepodala žalobu o určenie neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, uvedená suma by bola od žalobkyne reálne vymáhaná. Z uvedených dôvodov žalobkyňa žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 620 €, cca 25% zo sumy 2.480,82 € s poukazom na to, že výkonom zrážok zo mzdy žalobkyne objektívne hrozilo zaplatenie sumy 2.480,82 €.

3. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 27.09.2023 (č.l. 30 spisu) uviedol, že predmetný návrh považuje za nedôvodný, nakoľko samotné právo na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu voči žalovanému vôbec nevzniklo, v čoho dôsledku žalobca ani nemôže uplatnený nárok dostatočne preukázať. Podľa právneho názoru žalovaného, žalobca nesplnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti voči porušiteľovi. Žalovaný zastáva názor, že v danom prípade nie je on porušiteľom, nakoľko dohodu o zrážkach zo mzdy koncipoval pôvodný veriteľ a žalobcovi bola len postúpená pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy o úvere bez toho, aby žalovaný mohol nejakým spôsobom ovplyvniť jej obsah, podmienky, ustanovenia. Z uvedených dôvodov nemožno žalovaného pokladať za porušiteľa. Žalovaný dal do pozornosti súdu, že v predošlom konaní nebolo rozhodnuté o porušení práva či povinnosti žalobcu, a zároveň, že absentuje zodpovedný subjekt ako porušiteľ práv žalobcu. Žalovaný ďalej namietol požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú považuje za neadekvátnu, neprimeranú.

4. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 25.10.2023 (č.l. 35 spisu) okrem už uvedeného vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že on nie je porušiteľom, keď zmluvu o úvere ako i dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola jej súčasťou koncipoval pôvodný veriteľ a jemu bola postúpená pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy o úvere bez toho, aby žalovaný mohol ovplyvniť jej obsah, podmienky, ustanovenia, že bol to práve žalovaný, kto pohľadávku vzniknutú z takto koncipovanej zmluvy, spolu so všetkými právami a povinnosťami od poskytovateľa úveru odkúpil a domáhal sa jej zaplatenia prostredníctvom predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Samotný rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 04.05.2023, sp. zn. 2C/61/2016-131 sa týka už žalovaného a nie jeho právneho predchodcu. Je teda zrejme, že žalovaný bol tým subjektom, voči ktorému spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonmi na ochranu spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že na žalovaného bola postúpená pohľadávka zo zmluvy o úvere č. 9613649007, teda v zmysle § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka na neho prešli všetky práva a povinnosti jeho právneho predchodcu vyplývajúce z predmetného úverového vzťahu. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné konštatovať, že žalovanému svedčí pasívna legitímácia vyplývajúca z hmotného práva, keďže práve tento bol nositeľom nielen práv, ale aj povinností, keďže singulárnou sukcesiou prešli tieto práva a povinnosti na žalovaného. Žalovaný svoje práva voči žalobcovi vyvodzoval zo zmluvy o úvere v spojení so zmluvou o postúpení pohľadávky, preto si musel byť vedomý toho, že postúpením pohľadávky na neho prešla aj zodpovednosť za obsahovú stránku zmluvy, na základe ktorej pohľadávka vznikla a teda v prípade, ak táto zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, muselo mu byť zrejme, že za tieto bude zodpovedať. V tejto súvislosti si žalobca dovoľuje dať do pozornosti to, že práve konaním žalovaného, ktorý sa domáhal vykonania zrážok zo mzdy žalobcu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky došlo k porušeniu práva na ochranu spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, teda práve za uvedené konanie zodpovedá žalovaný a jeho pasívna vecná legitímácia v konaní je daná. Vo vzťahu k výške finančného zadosťučinenia uviedol, že táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Jednou z okolností ovplyvňujúcich rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia je aj výška sumy, ktorú žalovaný požadoval od žalobcu prostredníctvom predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá však predstavovala neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 30.10.2023 (č.l. 40 spisu) uviedol, že žalovaný vo svojom predchádzajúcom vyjadrení uviedol, že žalobca v prospech žalovaného uskutočnil naposledy platbu vo výške 46 Eur a to v roku 2016, od ktorého roku žalobca neuskutočnil žiadnu platbu. Teda takmer 7 rokov sa do majetkovej sféry žalobcu nezasiahlo, na základe ktorej skutočnosti tu reálne neexistuje zásah do majetkovej sféry žalobcu, ktorý by odôvodňoval žalobný nárok. Žalobcovi sa nezasiahlo do jeho práv a nebola mu spôsobená žiadna ujma a žalovaný zároveň nie je porušiteľom jeho práv.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 16.05.2024, na ktorom vec prejednal a rozhodol za účasti právneho zástupcu žalobkyne. Žalovaný ospravedlnil neúčasť na nariadenom pojednávaní a súhlasil s prejednaním veci v neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že keďže zákon neustanovuje žiadne kritéria,

výšku ponechal na úvahe súdu. V rámci nejakej objektivizácie alebo určitosti žalobného návrhu v žalobnom návrhu navrhli sumu 620 eur, ktorá predstavuje cca 25 % zo sumy 2.480,82 eur, ktorá reálne takáto ujma hrozila žalobkyni tým, že by táto suma bola žalobkyni zrazená na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy.

7. Súd v predmetnom konaní vykonal dokazovanie, pričom dospel k skutkovým zisteniam tak, ako sú uvedené ďalej v tomto rozsudku, pričom na súdenú vec aplikoval nižšie uvedené ustanovenia.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 2C/61/2016-131 zo dňa 04.05.2023, právoplatný dňa 31.05.2023 (č.l. 131 pripojeného spisu 2C/161/2016), súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s., ako súčasť zmluvy o úvere č. 9613649007 zo dňa 02.04.2007, je neplatná. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že z vykonaného dokazovania v predmetnom konaní vyplynulo, že žalobca ako dlžník uzatvoril zmluvu o úvere s právnym predchodcom žalovaného, Poštovou bankou, a.s. (bod 31. rozsudku vydaného v konaní 2C/61/2016). Ďalej z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, pričom takáto neprijateľná podmienka v zmysle § 53 ods. 4 občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy, je neplatná (bod 37 rozsudku vydaného v konaní 2C/61/2016).

10. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladu, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi od subjektu, ktorý za to zodpovedá.

11. V predmetnom prípade tak, ako je konštatované vyššie v rozsudku súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo v konaní na tunajšom súde vedenom pod sp. zn. 2C/61/2016, tzn. splnila prvý predpoklad úspešnosti žaloby o priznanie primeraného finančného zadostučinenia. V predmetnom konaní súd jednoznačne konšatoval uplatnenie neprijateľnej zmluvnej podmienky pri uzatváraní zmluvy o úvere medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného.

12. Druhým predpokladom priznania primeraného finančného zadostučinenia je vymáhanie nároku od toho, kto za porušenie práva zodpovedá. Žalovaný v predmetnom konaní namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v konaní, keď mal za to, že z jeho strany nedošlo k žiadnemu porušeniu práva voči žalobkyni. Tak, ako bolo vyššie vyjadrené, právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu, sp. zn. 2C/61/2016 – 131 súd rozhodol v konaní proti žalovanému, že Dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o úvere č. 9613649007 zo dňa 02.04.2007 je neplatná. Z pripojeného spisu súd zistil, že žalovaný je právnym nástupcom Poštovej banky, a.s., ktorá so žalobkyňou uzatvorila Zmluvu o úvere zo dňa 02.04.2007, ktorej súčasťou je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy (predmetná skutočnosť nebola sporná ako v konaní pred tunajším súdom vedenom pod sp. zn. 2C/61/2016, tak ani v tomto konaní). Pokiaľ žalovaný namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v konaní, k tomu súd uvádza, že pripustením tvrdenia žalovaného, že by za porušenie práv žalobkyne nezodpovedal žalovaný (keď on sám Dohodu o zrážkach

zo mzdy ako súčasť Zmluvy o úvere so žalobkyňou neuzatvoril), by vznikla absurdná situácia, kedy by žalobkyňa nemohla nikdy žiadať priznanie finančného zadosťučinenia (vo vzťahu k vyššie uvedenému porušeniu jej práv). Totiž právny predchodca žalovaného, ktorý Dohodu o zrážkach zo mzdy ako súčasť Zmluvy o úvere uzatvoril nie je subjektom, proti ktorému žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo, keď nebol stranou v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 2C/61/2016 a to z dôvodu, že v čase podania žaloby nebol nositeľom práv, ktoré singulárnou sukcesiou prešli na žalovaného. Zároveň by žalobkyňa nemohla uplatniť priznanie finančného zadosťučinenia od žalovaného, proti ktorému síce bolo vedené konanie a žalobkyňa bola úspešná, ale on konkrétne nespôsobil, že zmluva uzatvorená s jeho právnym predchodcom obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo viedlo k porušeniu práv žalobkyne. Súd sa potom stotožnil s právnym názorom žalobkyne o tom, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný a to i napriek tomu, že on sám so žalobkyňou zmluvu neuzatváral. Je to z toho dôvodu, že žalovaný je subjekt, proti ktorému žalobkyňa v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/61/2016 ako pasívne legitimovanému subjektu úspešne uplatnila právo, pričom žalovaný je právnym nástupcom E. F., G., tzn. prešli na neho práva a povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX H. dňa 02.04.2007, súčasťou ktorej bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a je neplatná. Skutočnosť, že žalovaný sa stal subjektom, na ktorého prešli všetky práva a povinnosti z jeho právneho predchodcu Poštová banka, a.s., vyplýva aj z Predloženia dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy zo dňa 26.11.2015 (č.l. 7 pripojeného spisu), pričom uvedená skutočnosť v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 2C/61/2016 ani sporná nebola. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že práve samotný žalovaný uplatňoval práva spojené s neplatnou Dohodou o zrážkach ako neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá skutočnosť vyplýva z už zmieneného Predloženia dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy. Preto je súd toho názoru, že žalobkyňa splnila aj druhú podmienku priznania finančného zadosťučinenia a to uplatnenie si od toho, kto za porušenie práva zodpovedá. Porušením povinnosti právneho predchodcu žalovaného pri uzatváraní Dohody o zrážkach ako súčasť Zmluvy o úvere a konaním žalovaného, ktorý uplatňoval nároky prostredníctvom zamestnávateľa žalobkyne z neprijateľnej zmluvnej podmienky došlo k situácii, že napriek uzatvorenej zmluve s neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola žalobkyňa nútená brániť svoje právo v súdnom konaní, v opačnom prípade by došlo k uplatňovaniu Dohody o zrážkach zo mzdy a na jej základe k neoprávnenému vykonávaniu zrážok zo mzdy (rovnaký právny záver prijal napr. aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 19 CoCsp 8/2020 a v rozsudku sp. zn. 15 CoCsp 15/2020, ktoré ako ústavne udržateľné boli vyhodnotené uznesením Ústavného súdu SR, II. ÚS 97/2021-12). Súd poukazuje aj na postoj žalovaného v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 2C/61/2016, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby. Potom je zrejmé, že ak by sa žalobkyňa nedomáhala súdnej ochrany, žalovaný by dobrovoľne neupustil od vykonávania zrážok z neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy.

13. V otázke priznania primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., zaujal jednoznačné stanovisko k tejto otázke zaujal Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 127/2017 z 30. januára 2019: „Aplikujúci režim zákona č. 250/2007 Z.z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinností, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (podobné rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015).

14. Žalovaný v konaní namietal, že žalobkyňa reálne nevznikla žiadna ujma, keď od roku 2016 na základe Dohody o zrážkach neboli uskutočnené žiadne platby. K tomu súd uvádza, že podmienka vzniknutia ujmy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje. Pokiaľ však žalovaný uvádza, že

od roku 2016 nebola na základe Dohody o zrážkach uskutočnená žiadna platba zo mzdy žalobkyne, k tomu súd zdôrazňuje, že je tomu tak preto, že súd neodkladným opatrením (č.l. 17 pripojeného spisu) uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a uložil zamestnávateľovi žalobkyne povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne. Pokiaľ teda od roku 2016 neboli vykonávané zrážky, nebolo to na základe dobrovoľného jednania žalovaného, ale na základe právoplatného uznesenia súdu.

15. Po preskúmaní veci, v zmysle vyššie uvedených záverov Najvyššieho súdu SR v obdobnej veci, súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci žalobkyni právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., patrí. Z citovaného rozhodnutia NS SR vyplýva, že jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, pričom pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinností, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje; nie je potrebné v konkrétnej veci preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. V zmysle uvedených záverov, na podklade zisteného skutkového stavu veci súd konštatuje, že žalobcovi patrí primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jeho práva ustanoveného zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, t.j. základ nároku je daný.

16. Vo vzťahu k samotnej výške finančného zadosťučinenia súd uvádza, že zákon neustanovuje žiadne kritéria, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Rovnaký názor zaujal NS SR aj v ďalších rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 61/2019 z 27.10.2021.

17. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia sa zohľadňujú rôzne kritéria, napr. intenzita a časové trvanie závadného konania, okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, na jednej strane má byť satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť, na druhej strane predstavuje sankciu postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil, resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Je zrejmé, že ak dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, neoplatí sa mu z finančného hľadiska dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nedošlo by k naplneniu preventívnej funkcie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu hrozil.

18. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, súd konštatuje, že k zásahu do práv žalobkyne došlo tým, že bola nútená uzatvoriť neprijateľnú zmluvnú podmienku (Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavovala formulárový typ dohody tak, ako to vyplýva z rozsudku, sp. zn. 2C/61/2016) a následne žalovaný vyzval zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy na základe neplatnej Dohody o zrážkach. Na základe uvedeného bola žalobkyňa nútená domáhať sa neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží povinnosť žalovanému a zamestnávateľovi zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy. Zo strany zamestnávateľa žalobkyne došlo pred vydaním neodkladného opatrenia zo strany tunajšieho súdu k uskutočneniu zrážok zo mzdy spolu vo výške 1 333,91 eur (č.l. 13 pripojeného spisu). Z oznámenia o zostatku pohľadávky žalovaného (č.l. 10 spisu) pritom vyplýva, že žalovaný ku dňu 26.11.2015 požadoval vykonať zrážky zo mzdy vo výške 2 480,82 eur. Za sumu zodpovedajúcu zmienenému zásahu do práv žalobkyne súd považoval sumu 385 Eur ako primeranú náhradu za potrebu súdneho dovolania sa svojich nárokov, pričom zároveň táto výška finančného zadosťučinenia bude v dostatočnej miere plniť aj „odradzovaciu“ funkciu pre prípadné budúce porušenie práv zo strany žalovaného. Súd žalobu nad rozsah priznaného plnenia

považoval za nedôvodnú, nakoľko žalobkyňa žiadala priznať finančné zadosťučinenie vo výške 620 eur, čo odôvodňovala tým, že si uplatňuje svoj nárok vo výške 25 % zo sumy, ktorú žalovaný mienil od žalovanej vymôcť vykonaním zrážok zo mzdy. Súd má za to, že percentuálne nie je stanovená výška primeraného finančného zadosťučinenia, pričom musí vychádzať z okolností konkrétnej posudzovanej veci. V danej veci však nedospel k záveru, že by žalobkyni vznikol nárok na finančné zadosťučinenie v rozsahu požadovanej primeranej náhrady. Súd je toho názoru, že súdom priznaná suma dostatočne napĺňa funkciu satisfakčnú a zohľadňuje komplikácie žalobkyne spojené s uplatnením svojich nárokov.

19. Jedným z kritérií pre posúdenie výšky priznaného primeraného zadosťučinenia súd považoval a aj od toho odvíjal výšku, bola intenzita porušenia práva spotrebiteľa spočívajúcom v nezákonnom vykonávaní zrážky zo mzdy (teda z potenciality zásahu do sociálnej identity a majetkovej sféry spotrebiteľa nad zákonný rozsah). V predmetnom prípade bola na základe neplatnej Dohody o zrážkach zrazená suma 1 333,91 eur, keď žalovaný mienil zraziť sumu 2 480,82 eur. Súd ďalej vzal na zreteľ satisfakčnú funkciu zadosťučinenia (spočívajúcu v „odmene“ spotrebiteľa, ktorý sa nepodrobil nekalému konaniu a pustil sa do sporu s ekonomicky a právne silnejším súperom), ale aj jeho sankčnú a odradzujúcu funkciu pre dodávateľa (ktorý žiadal vykonávať zrážky zo mzdy z neplatnej Dohody o zrážkach). Žalovaný prvýkrát požiadaval o vykonávanie zrážok zo mzdy listom zo dňa 03.07.2014 (č.l. 10 pripojeného spisu), na základe čoho zamestnávateľ žalobkyne vykonával zrážky zo mzdy. Následne listom zo dňa 26.11.2015 žalovaný opätovne vyzval na vykonávanie zrážok zo mzdy (č.l. 7 pripojeného spisu). Zamestnávateľ žalobkyne vydal dňa 11.02.2016 potvrdenie, z ktorého vyplýva, že od 05/2014 do 01/2016 vykonal na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zrážky vo výške 1 333,91 eur (č.l. 13 pripojeného spisu), pričom až na základe uznesenia zo dňa 14.03.2016 vydaného v konaní sp. zn. 2C/61/2016-17, právoplatného dňa 13.06.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.05.2016, sp. zn. 10Co/193/2016-39 zamestnávateľ nevykonával zrážky zo mzdy s predloženej Dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný potom v období skoro troch rokov prijímal zrážky zo mzdy vykonané na základe jeho výzvy zo strany zamestnávateľa žalobkyne z neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy. Uvedenú dobu právnej neistoty a nezákonného uplatňovania neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy súd zohľadnil pri priznávaní výšky primeraného zadosťučinenia. Zároveň však súd uvádza, že v konaní nebolo tvrdené, ani preukázané, že by v súdnom konaní bolo rozhodnuté o neplatnosti zmluvy o úvere, či bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, potom zo strany žalovaného nedošlo k prijatiu častí dlžných súm neoprávnene, avšak na základe nezákonného prostriedku. Súd v konaní z vyjadrenia žalobkyne nezistil, že by zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. bola vyhlásená za neplatnú, alebo bezpoplatkovú či bezúročnú, keď žalobkyňa na jej základe žalovanému aj následne plnila. V danom prípade súd prvej inštancie teda zohľadnil závažnosť porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý sa musel aktívne brániť proti povinnosti plniť žalovanému nároky nezákonnou cestou, t.j. iniciovať konanie proti silnejšiemu dodávateľovi, ďalej zohľadnil sumu, ktorá bola žalobkyni zrazená zo mzdy na základe neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj sumu, ktorú žalovaný mienil od žalobkyne „vymôcť“ vykonanými zrážkami zo mzdy na základe neplatnej Dohody o zrážkach, na ktorú sumu poukazoval aj právny zástupca žalobkyne. Súd však zároveň zohľadnil aj tú skutočnosť, že žalobkyňa bola povinná predmetnú sumu vrátiť žalovanému v zmysle Zmluvy o úvere, ktoré skutočnosti žalobkyňa nerozporovala. Súd pritom zohľadnil aj dĺžku trvania existencie vykonávania zrážok, ako aj ekonomickú a majetkovú neistotu žalobkyne. Totiž vymáhanie splnenia dlhu na základe neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy vykonávaním zrážok zo mzdy nepochybne predstavuje jeden zo zásahov do sociálnej identity osoby, a toto súd považuje aj za podstatné pre výšku finančného zadosťučinenia, ktoré nemôže mať iba symbolický charakter. Totiž platí, že výška primeraného finančného zadosťučinenia má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, príp. sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Priznaná suma vo výške 385 eur plní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, pričom bude mať dostatočne satisfakčný charakter pre žalobkyňu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu. Súd za primerané považoval priznanie finančného zadosťučinenia, ktoré predstavuje cca 29 % zo sumy, ktorá bola žalobkyni

neoprávnene zrazená a cca 15 % zo sumy, ktorá podľa vyjadrenia žalobkyne (ktoré korešponduje s podaním na č.l. 10 pripojeného spisu), ešte mala byť zrazená.

21. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilný sporový poriadok, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 Civilný sporový poriadok, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

23. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Súd s poukazom na cit. ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodol o nároku na náhradu trov konania, pričom vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňu priznal základ nároku a o výške (rozsahu) bolo rozhodnuté na základe úvahy súdu. Súd vychádzal z toho, že nárok žalobkyne možno rozlíšiť na to, čo je základné a čo nadväzujúce. Za základné súd považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a že mu v zásade patrí nemajetková ujma; výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná, nadväzujúca. Preto súd úspech žalobkyne v konaní vyhodnocoval z úspešnosti v základe nároku a priznal jej voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.